

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio

Oglasi v tem listu so uspešni

The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXIII.—LETO XXIII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) OCTOBER 22, 1940.

STEVILKA (NUMBER) 249

ANGLEŠKA ZRAČNA SILA JE BOMBARDIRALA OBA KONCA OSI

Megla je preprečila intenzivno bombardiranje Londona. Nemci označujejo angleške letalce za teroriste. Napad angleškega letalstva na mesta severne Italije.

LaGuardia je govoril pred delavstvom v Detroitu

Na stopnicah mestne hiše se je spoprijel z nekim člankom, ki je vprašal župana, če ga je poslal "njegov boss."

DETROIT, 21. oktobra. — Danes je prispel semkaj F. H. LaGuardia, župan mesta New Yorka, ki je govoril v prid tretjemu terminu predsednika Roosevelta. Ko je stopal LaGuardia na stopnicah iz mestne hiše, je gledalci zavpili: "Ali je poslal semkaj boss Flynn?" LaGuardia je skočil k onemu, ki ga zgrabil za rame in zahteval, naj prekliče, kar je storil. Stvar je bila kmalu poravnana.

Na letališču v Detroitu je megla newyorškega župana LaGuardia avtnih delavcev, katerim je vodil R. J. Thomas, predstavnik CIO United Automobile Workers unije.

Hudson Motor Car Co., tovarni se je župan LaGuardia zahvalil vodstvu tovarne, ki je dalo delavcem prosto, da lahko poslušajo njegov govor, kakor je rekel: "Rekord rešenega kandidata Williama glade njegovih lastnih učenec izkazuje, da se njemu more zaupati varnosti 50 milijonov mož in žena. Ako Willie ne pravi, da se strinja s programom predsednika Roosevelta, moral šele zadnje dni izpremeniti, ali pa so njegove izjave izreke" je rekel La Guardia. "Vidke je med drugimi zadevami glasoval tudi za odpravo policijske sistema v napravah in ulicah, katerim načeluje." Danes Willie obeta delavcem vse od kraja, da bi dobil svoje glasove, toda delavci vendar, da je njihov resnični prijatelj" je izjavil LaGuardia, ki je znan po svojih liberalnih in progresivnih nazorih.

Spencer Irwin
Kongoslav University Club bo imel nocoj ob osmih večerjo v Nelson restavrantu na 1422 Madison Rd. Kot glavni govornik nastopil častni gost klubov Spencer Irwin, glavni urednik clevelandskega dnevnika "The Cleveland Plain Dealer."

V bolnišnici
V Svetkovo ambulanco je bila hospitalizirana v Glenville bolnišnico Olga Trepal, 809 E. 154th ulice, žalimo je skorajšnje okrevanje.

Poroka
Dane dni smo zvedeli, da sta se poročila Ludwig Kernel, polovni Collinwoodčan, in Miss Mary Anzels. Bilo srečno!

Bolne na domu
Mrs. Tony Laurich in hčerka Mary, 15702 Saranac Rd. se želijo bolni doma. Želimo jim skorajšnje okrevanje.

Nov grob
Danes zjutraj je preminila naša Julia Troha iz 15310 Daniel ulice. Pogreb ima v oskrbi Aušl. Svetek. Več poročamo v naslednjem številu.

ALI JE ANGLIJA DEŽELA CHURCHILLOV?

RIM, 21. oktobra. — "Telegrafo", list, ki ga lastuje italijanski minister zunanjih zadev Ciano, pravi, da je Nemčija "presenečena" nad odporom, ki ga nudijo Angleži nemški zračni sili.

Poročilo naglašja, da ko človek čita nemške dnevnike, se mu nehote vsiljuje sledeče vprašanje: "Kako je Angliji mogoč njen odpor?"

"Ali more Anglija, se vprašujemo, še kaj dolgo nuditi tak odpor?" pravi list Telegrafo. "Ali je morda res, da je 47 milijonov Angležev — 47 milijonov Churchillov, ki so pripravljeni, rajši poginiti pod razvalinami poslopij kakor pa se podati?"

Trdo postopanje nacistov proti katolikom v Franciji

Vatikanski radio se pritožuje nad postopanjem nacističnih oblasti v Alzaciji-Loreni proti katoličanom.

RIM, 21. oktobra. — Vatikanski radio pravi, da so katoličani v Alzaciji-Loreni v ognju preizkušnje.

"V teh dveh provincah, ki sta bili prej francoski ter sta zdaj okupirani po Nemčiji, je približno dva milijona katoličanov," pravi poročevalec vatikanskega radia.

"Danes so ti katoličani izpostavljeni težkim pravilom nacistov, ki jim hočejo vsiliti svojo doktrino o življenju." — Nato nadaljuje radio, da škofu mesta Strassbourga ni bilo dovoljeno, vrtni se iz neokupirane Francije, njegovo katedralo pa so nacisti zaprli. Ministrstvo propagande pripravlja ogromno število brzojavk, da jih pošlje Hitlerju, s katerimi se bo zahtevalo, da se vzame katedrali jurisdikcijo "političnega katolicizma." Škof v Metz, msgr. Heinz je bil tudi izgnan iz škofije ter mu je bilo prepovedano, izvajati funkcije svojega urada."

SLOVENKA V DES MOINES

DES MOINES, Ia., 21. oktobra. — Vera Ponikvar, predsednica demokratskega kluba na Drake univerzi, je izjavila, da predsednik univerze D. W. Morehouse ni dovolil Franklinu D. Rooseveltu mlajšemu govora na tej univerzi.

Pri tej novici je značilno to, da je Vera Ponikvar absolutno Slovenka, ker s tem imenom ne more biti nič drugega. In značilno je dalje, da je Slovenka predsednica tukajšnjega univerzitetnega demokratskega kluba. Želeli je, da bi kaj več izvedeli o tej Slovenki.

KAJ NAJ TO POMENI?

LONDON, 21. oktobra. — Nocoj je bilo v moskovskem časopisu zopet naglašeno ojačeno bombardiranje Nemčije po angleški zračni sili.

Sovjetsko poročilo se glasi: "Angleška zračna sila je zadala silne udarce industrijskim centrom severne, južne, zapadne in centralne Nemčije."

Razpravljajoč o vojni v severni Afriki, naglašja poročevalec težkoče, ki se nudijo Italijanom v Egiptu pri transportaciji vodnih zalog, ker so italijanske kolone neprestano napadane po angleški zračni sili.

VLADO KOLITSCH

Na gornji sliki je g. Vlado Kolitsch, hrvatski rojak in violinski virtuoz, ki si je stekel že širok sloves. Newyorški impresariji ga smatrajo za odličnega violinista, ki se bo s svojo umetnostjo še zelo proslavil. G. Kolitsch bo privedel dne 6. novembra svoj koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. O koncertu bomo pravčasno natančneje poročali. Vstopnice k temu koncertu so že v predprodaji pri Mrs. Makovec v S. N. Domu na St. Clair Ave.

SOCIALISTI BODO NA GLASOVNICAH V 29 DRŽAVAH

Predsedniški in podpredsedniški kandidat socialistične stranke, Norman Thomas in Maynard C. Krueger, bosta na volilni dan na glasovnici v 29 državah, kot se naznanja iz glavnega stana socialistične stranke v New Yorku.

Države, v katerih bodo socialistični kandidati na glasovnici so: Alabama, Arkansas, California, Colorado, Delaware, Idaho, Illinois, Indiana, Kansas, Kentucky, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Montana, New Jersey, New Mexico, New York, North Dakota, Pennsylvania, Tennessee, Texas, Virginia, Washington, Utah, Wisconsin in Wyoming.

Nedeljska prireditev "Sloge"

V nedeljo je podal pevski zbor "Sloga" opereto "Chonita". Kostumi cigank in cigank so ustvarili na odru pestro sliko, ki je mnogo pripomogla k izvedbi celote.

Znano je, da ima "Sloga" prav dober mešan zbor, ki pa je v nedeljo tekmo svojega nastopa v prvem dejanju prišel nekoliko s tira z orkestrom. Pozneje se ta hiba ni več ponovila in zbor je bil vseskozi dober in siguren, izredno dober pa zlasti v finalu.

Opereta ni šla ne igralsko ne pevsko tako gladko kakor na primer lanska prireditev tega zbora, ki je dal na oder opereto "Bel telovnik", katera je tako po svojem prednašanju kakor po svoji vsebini bolj ugajala kot nedeljska prireditev.

Kot glavne pevke moči nedeljske prireditve so nastopili Danica Hrvat in ciganka Chonita, John Sustarsich v vlogi cigana-pevca Stefana, in John Beniger v vlogi Konrada. Danica Hrvat je bila, kakor v vseh svojih nastopih, zelo dobra kot pevka in igralka. Njo je vedno veselje poslušati in gledati, škoda le, da je bilo v njeni vlogi vse premalo petja. Mrs. Hrvat razpolaga z zvočnim, v vseh legah prijetnim sopranom, s katerim se je prikupila vsemu občinstvu, ki ume ceniti lepo petje.

Cigana Stefana je pel John Sustarsich v baritonu. Prvi pogaj solistov je, pravilna izgovarjava besed, zlasti onih, ki se

končujejo s samoglasnikom e. S pravilnim izgovarjanjem in naglašanjem besed tudi pevec, ki ni prvovrsten, pesem izpopolnjuje, prvovrsten pevec, ki pravilno ne izgovarja, pesem kvari. Za lepo in pravilno petje naj navedemo sledeči primer: Prej neznanne srrrrrrrčne rane — meni spati ne pusteeee! Sicer pa je Sustarsich ugajal.

Johna Benigerja smatra pija (Dalje na 2. strani)

LAVAL SPLETKARI NOVO IZDAJO FRANCIJE IN ANGLIJE

Znani francoski fašist baranta baje z Nemci o pogojih, da napove Francija Angliji vojno.

CHURCHILLOV GOVOR FRANCOZOM

LES VERRIERS, Svica, 22. oktobra. — Informirani potniki, ki so dospeli semkaj, pripovedujejo, da se nahaja Pierre Laval, desna roka maršala Petaina v njegove vlade v Vichyju ter znani fašist in osebni prijatelj premierja Mussolinija, v Parizu, kjer se pogaja z nemškimi oblastmi o možnosti francoske vojne nepovedi Angliji, ker upa, s tem doseči za Francijo laglje mirovne pogoje.

Laval si prizadeva uresničiti svojo nakano v upanju, da bi izbegnila Francija, če napove vojno Angliji, samo Alzacijo in Loreno, Nico, Tunizijo in Džibuti.

Armada bi se uprla
Ti krogi pravijo, da je maršal Petain odklonil ali da bo odklonil to namero, toda Laval se kljub temu še vedno pogaja s Nemci, da si njegovi lastni pristasi mnenja, da bi se francoska armada, mornarica in zračna sila uprle ukazu za napad na Anglijo.

Govor premierja Churchilla
LONDON, 21. oktobra. — Angleški premier Churchill je imel danes po radiu govor, v katerem je obvestil francosko ljudstvo, da ne bo Hitler nehal prej, dokler ne uniči francoskega naroda, kakor je zagotovil francoskemu narodu, da bo tudi on deležen dobrin angleške zmage. V zameno pa ne zahteva od francoskega naroda ničesar kot to, da če že ne more Angležem po-

Dvoje politik na Balkanu: ena se izvaja na odru, druga za kulisami

Osišče ni zadovoljno z Jugoslavijo. — Italija hoče ustvariti z balkanskih dežel Vzhodno Romanijo. — Servilni duh časopisja napram osišču.

BEOGRAD, 21. oktobra. — Diplomatična poročila iz Turčije naznanjajo, da je Rusija odklicala večino svojih čet s turško - kavkaške meje v Batum Kara okolic, kar je ruska gesta dobre volje napram Turčiji.

Kot naznanjajo poročila, dela Turčija priprave za odpor proti vsakemu morebitnemu diplomatskemu pritisku od strani Nemčije, kateremu pritisku sledil vojaški napad, in sicer najbrže na pomlad. Turčija je prepričana, da bi tak napad neizogibno potegnil v vojni vrtnice tudi Grčijo in Jugoslavijo.

Kakor naznanjajo poročila iz Bukarešte, nemška armada ne bo tako kmalu pripravljena za vojaško kampanjo na Balkanu.

Dvojna politika

Naglasiti se mora, da je tak pogled Turčije na stvar. Med Grčijo, Jugoslavijo in Turčijo ni bil še dosežen definitiven pakt. Jugoslovanski minister zunanjih zadev Cincar - Marković je sicer rekel, da želi Jugoslavija soodelovati z Nemčijo tako v ekonomskem kakor v političnem oziru, vendar pa ni tukaj nikoder jasno, kaj je prav za prav mislil s tem. Sodi se, da je to rekel samo "zaradi lepšega", da potolaži naciste. Za to fasado pa se dogaja mnogo stvari, ki občutljivemu osišču nikakor niso všeč.

Kultura

VAJA NAPREDNIH SLOVENK

Vaja za igri "Domišljavka" in "Snubači" se bo vršila v sredo in ne v torek večer. Pričetek vaje točno ob 7. uri. — Tajnica.

Megalomanija Italije

Primer: Časopis Glas juga, ki izhaja v Skoplju, je objavil danes prevod nekoga članka, ki je izšel v italijanskih in publikaciji Corriere Diplomatica, v glasilu italijanskih diplomatov. Dotični članek je nosil naslov: "Italijanska Makedonija je važna pri izgradnji novega rimskega imperija." Srbski prevod nosi naslov: "Nadaljni italijanski megalomanski sen." V dotičnem italijanskem članku je rečeno, da bo treba ustvariti novo latinsko državo, ki se bo imenovala — Vzhodna Romanija ter bo obstojala iz Albanije, južne Srbije, severne Grčije in Trakije.

Nastop proti peti koloni

Jugoslovanska vlada je zdaj priznala, da ni bila nedavna odredba glede omejitve vojnega avtomobilnega prometa zaradi pomanjkanja gasolina, temveč v prizadevanju, da se omeji cirkuliranje nacističnih avtov pete kolone. V Beogradu in drugod po Srbiji krožijo okrožnice, na katerih se vprašuje Srbe: "Ali smo že pod nemško okupacijo? Celo časopisje v češkem protektoratu in v zasedeni Poljski ne piše o nacističnih kriminalcih s tako servilnostjo in s takim spoštovanjem, kot piše del časopisja svobodne Jugoslavije!" Ta okrožnica je naperjena zlasti proti poluradnemu listu "Vreme."

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

UREDNIKOVA POŠTA

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1912 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

ITALIJA NAM PONUJA 'LEBENSRAUM'

Pretekli teden je napisal Mario Appellius v Mussolinijevem listu "Popolo d'Italia" uredniški uvodnik, v katerem je dal razumeti, da bi osišče vzela Zedinjene države z veseljem za partnerja ter tudi po bratovski dohilo z njimi plen.

In priznati se mora, da so fašisti velikodušni, zakaj Mario Appellius je "ponudil" Zedinjenim državam kot njihov del Kanado, Novofundlandijo, Avstralijo, Novo Zelandijo, Bahamsko otočje, Jamajko in Bermudo, kar vse naj postane novi "lebensraum" Zedinjenih držav v "novem svetovnem redu." Za vse to pa ne zahteva osišče drugega, kot da Zedinjene države priznajo Nemčiji, Italiji in Japonski pravico do vsega lebensrauma v Evropi in Aziji. List Stampa v Turinu pa je še bolj ženerozen ter ponuja Zedinjenim državam poleg vseh naštetih dežel kot njihov lebensraum tudi Južno in Centralno Ameriko.

V obratnem slučaju pa brihtni fašist Appellius svari, da če gredo Zedinjene države ob strani Anglije v vojno, bi to pomenilo zanje "samomor." Dalje pravi Appellius, da bo ljudstvo Zedinjenih držav "rešeno" samo tedaj, če bo zadan Angliji tako naglo "knock-out" udarec, da Zedinjene države ne bodo imele prilike, udeležiti se vojne ob strani Anglije. "Toda naglica osišča bo po vsej priliki rešila Zedinjene države pred tragedijo, v katero jih je obsodila plutokracija," končuje Appellius svoje modrovanje.

GLAS FRANCIE

Incidenti, ki se dogajajo v zasedeni in nezasedeni Franciji, izpričujejo, da Francija še vedno živi. Kljub težkim represalijam in usmrtitvam lokalnih domačih voditeljev in kljub visokim denarnim globam, se v Franciji še vedno dogajajo umori nemških častnikov in vojakov, katerih je bilo umorjenih že petnajst.

Demonstracije v prid generalu de Gaulleu se nadaljujejo celo ob času, ko proglašajo vojaška sodišča smrtno obsodbo nad njegovimi pristaši. V Caenu, v Normandiji, je prišlo h grobu nekega angleškega letalca, čigar letalo je treščilo na zemljo, tisoče francoskih ljudi, ki so zasuli njegov grob s cvetjem.

Stroga cenzura, ki jo izvaja osebno Pierre Laval, ne more zamašiti ust francoskemu časopisju. List "Action Francaise" se "klanja hrabremu in herojskemu odporu angleškega ljudstva," list "Paris-soir" pa proslavlja letalce angleške zračne sile kot "izborne bojovnike, vredne odgovornosti, ki je na njihovih ramenih."

Delavci v nanovo odprtih Renaultovih tovarnah v Billancourtu še vedno rebelirajo proti po Nemcih odločnim delavskim odredbam, in sicer kljub temu, da je bilo že 14 delavcev obsojenih na smrt in ustreljenih.

Nemški poveljnik v južnozpadni Franciji je bil prisiljen, prepovedati nemškim vojakom paradiranje in petje, ker je za vsako četo paradirajočih Nemcev korakala z znanim nemškim "gosjim korakom" francoska mladež ter žvižgala marseljezo.

TRI LETA JAPONSKO-KITAJSKE VOJNE

Japonsko vojno poveljstvo je objavilo pregled izgub, ki jih je utrpela v tej vojni predvsem Kitajska. Fronta na Kitajskem je dolga 2850 km. Japonci so v treh letih zasledili 16 odst. celokupnega ozemlja Kitajske. Velikost tega ozemlja je za dve in polovico sedanje Japonske. Kitajci so izgubili: 1400 srednjih in težkih topov, 1360 možnarjev, 1000 manjših topov, protiletalskih topov in strojnice, okrog 300.000 pušk in 30 vojnih ladij. V vojni je padlo 1 milijon Kitajcev, tri milijone jih je pa pobrala lakota (Kitajcev je 400 milijonov). Japonci pa so izgubili samo 85.000 vojakov in 57 letal, 137 letal pa v boju z Rusi na meji zunanje Mongolije in Mandžukua.

Kitajski maršal Čankajšek pa pravi, da je bilo v triletni vojni mrtvih oz. ranjenih 1.600.000 Japoncev. Pod zastavo je že 83 odstotkov vseh za boj sposobnih japonskih državljanov. Število japonskih divizij na Kitajskem znaša 35. Kitajska je imela ob začetku vojne 2 milijona vojakov, sedaj jih ima 5 milijonov in par milijonov se jih vežba. Fronta na Kitajskem je mnogo predolga, pravi

Vinska trgatev

Društvo "Kolo Hrvatskih sinov in hčera", sv. Jura, števil. 31 in Hrvatska ženska organizacija števil. 14 priredijo skupno plesno veselico in obenem vinsko trgatev v soboto 26. oktobra v Poljski dvorani na 7146 Broadway Ave., v Newburgu.

Pričetek ob 7 zvečer, zaključek pa ob eni popoldni.

Vabljeni ste vsi Hrvatje, Slovenci in Srbi, stari in mladi, da se vdeležite. Za ples bodo igrali Hrvatski tamburaši — družine Hulija, — oče, mati in tri hčere.

Za dobro postrežbo in zabavo bo preskrbljeno.

Nastopilo bo tudi nekaj govornikov, kot gg. Frank Masokato, Daniel Stakič, Ily Predovic in par drugih.

Vstopnina je samo 25c za odrasle.

Pozdrav in na svidenje v soboto na naši veselici.

Za odbor

Andy Tumbic, tajnik

Waterloo Grove št. 110 WC

Kot članica tega društva, si štejem v dolžnost, da se po dolgem času zopet oglasim in sicer v korist društva. Mogoče je še katera, da ne ve kaj bo v soboto, to je 26. oktobra. Da vse izveste, po ples in ne kar navaden, ampak maškeraden, ali Halloween dance. Mogoče nas bo kaj več skupaj kakor na sejah. Kaj ne, kako se malo zanimamo in čeravno nam to škoduje.

Društvo, to je kar mi rabimo, v slučaju bolezni in ako se same

Nedeljska prireditev 'Sloge'

(Dalje s 1. str.)

sec teh vrst za zelo dobrega tenorista, ki mu ne manjka naravnega glasovnega daru, katelega pa nikoli v polni meri ne uveljavlja, ker se zdi, da je preskromen in da nima dovolj samozavesti, ki bi jo upravičeno lahko imel. Če koga, je tega pevca škoda, ker se ne otrse svoje nerazumljive oderske treme, ki mu škoduje kot pevcu in divanom, na katerem je sedela kot igralcu. V Seeni, stoječ za Chonito, je bil dober, če izvzamemo, da je pel najbrže za več kot oktavo prenizko, še bolj bi bil, če bi bil tudi nekoliko bolj čustven. Beniger je obdarjen pevec, ki ne potrebuje za resnično uveljavljanje ničesar, razen močne volje, katere pa mu ne bo mogel dati nihče, če si je ne bo sam prisvojil.

Ciganko Dayo je predstavljala Pauline Jug, ki jo je kot igralka dobro podala.

Anton Eppich je star znanec našega občinstva ter je bil kot ciganski poglavar Murdo na mestu. Občutje pa je motila njegova hrvaščina, ki je bila v očitnem nasprotju z lepo slovensko njegovo hčerko Chonito. Sicer je res, da je vsak cigan v Sloveniji po hrvatsko zavijal, posebno velja to o starih ciganih, vendar je tudi res, da je bilo jezikovno nasprotje med njim

in njegov hčerko preveč očitno in nerazumljivo.

Barona Stanesca je igral A. Drenik, njegovo ženo, Fannie Udovich, Emilia, strežaja pri baronu, pa Joseph Hrvatini. Svoje vloge so odigrali povoljno.

Zelo ljubke so bile tudi mlade ciganke, plešoče in poječe v ciganskem taboru ob slavnosti Chonitinega rojstnega dne. Kot plesalke so nastopile sledeče: Dorothy Paliska, Rosemary Grzincich, Olga Jansa, Regina Bernard, Leona Malnar in Sylvia Gliha.

Orkester in petje je vodil Jack Nagel, pianistinja je bila Vera Milavec, režiser Walter Lazar.

ne zanimamo, drugi se ne bodo za nas. Zato sestre, naj se vsaka potruzi kolikor je mogoče, vzemite tikete, da si nekoliko pridobimo v blagajno. Več nas je takih, da rečemo: "Ja kadar bom bolana, moram dobiti podporo".

In tam kjer nič ni, se tudi vzeti ne more. Toraj je vse na nas ležaje.

Društvena dolžnost je za vse, ne samo za ene in da se bo ta dolžnost spolnjevala, nam je tudi treba, da prispevamo kar nam je največ mogoče.

Vem, da tikete nosite že nazaj tajnici in tisto kot je vedno "ne morem sama vzeti". Le recite, da se nobena ne potruzi nič. Več izmed članic je ko tiketov niti drugače ne vidi, kot kratka, ko jih dobi in ko jih prinese nazaj. Pa recite, da to ni res.

Nobena ni tako sama na svetu, da bi ne imela svojih prijateljev. Sestre prosim vas potrudite se, saj to je v korist društva in nam samim.

Casi so se zboljšali, zato vem, da vsaka lahko napravi vsaj nekaj za društvo. Vstopnico mora tako vsaka dobiti. In tudi drugo prosim, ne nosite nazaj. Tajnica ne more delati čudeže. To leto smo imele toliko bolnic, da še nobenkrat ne toliko. Zato sestre, je naša dolžnost, da zato tudi skrbito in prispevamo kolikor nam je največ mogoče.

Na veselo svidenje v soboto ob 6:30 zvečer, 26. oktobra v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

T. H.

V Rusiji skrbijo za mladino

"Napred" prinaša zanimiv članek o družinskem življenju v Rusiji, o katerem pravi:

Leta 1936 je bil izdan v Rusiji nov zakon o družinskem življenju. Od tega leta dalje je v Rusiji strogo prepovedana odprava plodu. Le socialni položaj žene in njeno zdravstveno stanje odločujeta pri splavu, ki pa ga sme izvršiti le poklicni zdravnik.

Ločitev zakona se zdaj lahko doseže le s privolitvijo obeh koncev ali pa v natančno določenih, zelo omejenih primerih. Obveznosti za vzdrževanje (ali-

mentacije) so precej hude: tretjina dohodkov za enega otroka, polovica za dva, 60 odstotkov za tri otroke.

Izdatne nagrade materam, skrb za otroško zdravstvo in veliko število novih otroških zabavišč naj bi čim bolj podprli dviganje rojstev.

Novi ruski rod ne sme biti telesno in ne ravno oslabljen.

Druga petletka je pripomogla do večjega blagostanja na Ruskem, kar se izraža tudi v materinstvu.

Narava pa še zmerom potrebuje delovnih moči spriču svojega velikanskega bogastva in razveličanja. Medtem ko so prej ljudje skušali biti s telesom in dušo v službi stranke in revolucije in so se odrekli zasebnemu življenju, se zdaj spet močno podpira družinsko življenje.

Na spolna vprašanja gledajo danes v Rusiji vse resneje in treznejše kakor v prvem obdobju nove vladavine. Danes spoznavajo, da je vzgoja mladine prva in poglobljena naloga države.

Kako daleč se čuje grmenje topov

Spominjamo se še, kako je med bivšo svetovno vojno večkrat proti večeru grmelno soškim bojišču. Nekateri so po tem kako se je slišalo grmenje topov s soskega bojišča, celo napovedali vreme. Grmenje se je slišalo namreč takrat, kadar je pihal zahodnik, dosti močneje.

Od vetra je torej odvisno, kako daleč se slišijo topovi.

Če vleče veter od nasprotne strani, se zvok izgublja, slabo pa se sliši tudi tedaj, kadar je brez vetra.

Ugotovljeno je tudi, da se zvok zelo daleč sliši nad morjem. Dognali so na primer pri Gibraltarju, da se človeški glas nad morjem sliši v daljavo šestnajst kilometrov. Prav tako pravijo raziskovalci severnega tečaja, da so mogli v ledenih pustinjah priklicati drug drugega na neprimerno večje razdalje, kakor pa bi bilo to mogoče drugod na zemlji. Nadaljna ugotovitev je ta, da se zvok sliši mnogo jasneje, če poneči kakor podnevi.

Kako daleč je v najboljšem primeru mogoče slišati grmenje topov?

Neki znanstveniki so dognali, da celo na več sto kilometrov. Seveda je odvisno tudi od tega, s kakšnim topom kdo strelja. Grmenje topov iz obleganega francoskega mesta Sedana se je v zdajšnji vojni prav dobro slišalo na luksenburško ozemlje, to je več, kakor sto kilometrov daleč. Višek na tem področju udeještvovanja pa je brez dvoma dosegel sloviti ognjenik Krakatau ob Sundskem prelivu v Malajskem otočju. Pravijo, da se je ob silovitem izbljuvanju l. 1883 grmenje tega naravnega topa slišalo celih 3400 km daleč.

Padaleci-gasilci gozd- nih požarov v Rusiji

Mnogo dobrih reči je bilo na svetu mogoče napraviti z denarjem, ki ga požre vojna. Če bi človek porabil ves ta denar v gospodarski blagor, bi lahko imeli vsi ljudje na zemlji raj.

Med najmoderneje iznajdbe spada vojakovanje s pomočjo padal in padalcev. Ta iznajdba pa ne služi samo vojni, temveč tudi boju z naravnimi nesrečami, kakor, so na primer požari.

V gozdovih po višinah severnega ruskega pristanišča Arhangelska so nedavno nastali silni požari. Gasilci in drugi ljudje so si na vse načine prizadevali, kako bi ta velikanski požar zadušili, pa je dolgo časa o-

stal ves trud zaman. Niti to se jim ni posrečilo, da bi požar opolovica za dva, 60 odstotkov za tri otroke.

V Arhangelsku so oblastva naposled odredila, da morajo nastopiti tisti gasilci, ki so bili izurjeni kot padalci. No, in ti padalci so res tudi nastopili in se iz letal spustili blizu krajev, da kamor se je požar razširil.

Prej namreč do tja niso mogli zaradi tega, ker so gozdovi v teh letal spustili blizu krajev, do se jim je potem, ko so pristali s padali na tleh, v kratkem času posreilo s pomočjo neke posebne raztopine, ki so jo brizgali na ogenj, požar pogasiti.

V Rusiji so po tem uspelem poskusu ustanovili povsod, kjer so v bližini nepreodni gozdovi, gasilna društva, pri katerih morajo vsi člani znati tudi skakati s padali iz letal.

Italijani za svojo dav- nino v naših krajih

V Gorici izhajajo list pod naslovom "Voce Isontina", ki se v eni svojih zadnjih številki bavi z ostanki starodavnih rimskih zidov in trdnjav na področju Goriske in Krasa, ob cestah, ki so nekoč vodile iz gornje Italije na slovensko ozemlje in še dalje proti severu in vzhodu.

Rimljani so zgradili ob teh cestah razne utrdbe, na gotovih krajih pa tudi stalne okrepčevalnice. Pri Hrušici pa je bila vse-kakor najzanimivejša naprava, dolg obrambni zid. Kakor ugotavlja omenjeni list, se bivša Avstrija ni dosti brigala za to, da bi odkopavala rimske zanimivosti. Izkopavanja je celo prepovedala. Po svetovni vojni pa so vzeli vso to stvar v roke Italijani, ki so starine iz njihove davne preteklosti že od nekdanj nad vse upoštevali in so jim še danes zelo na srečo, saj jim privabijo v deželo dokaj tujeve, z njihovi vred pa seveda tudi mnogo evrenka.

Dosedanja izkopavanja so dokazala, da ta zid nikakor ni bil kratek. Odkrili so ga že v dolžini 20 km. Kakor se vidi iz tega, so že v starih rimskih časih gradili na krajih, kjer so bili, da ne bi v deželo vdrl sovražnik, obrambne zidove, čeprav gotovo niso bili tako trdni in neprebojni kakor so n. pr. Siegfriedovi ali Maginotovi.

Kako se je rešil iz po- topljene ladje

Pred tedni je bila v Sredozemskem morju od Angležev popotljena italijanska lahka križarka "Bartolomeo Colleoni." Šele zdaj pa se je zvedelo, da se je z ladje rešil tudi drugi radiotelegrafist, o katerim so že mislili, da je utonil.

Valovi so že oblivali kabino za radiotelegrafiste, ko je drugi telegrafist spoznal nevarnost za svoje življenje. Z močnim udarcem je razbil steklo na šipi kabine in izplaval iz potapljajoče se ladje. Križarko je pogoltnilo morje, njega pa so valovi premestavili sem in tja. Vso noč se je boril z zadnimi silami in je zaplaval proti nekemu otočku, od katerega si je obetal odrešenja.

Toda zmotil se je. Na otoku ni bilo vode in ne živeža. Ko se je nekoliko odpeljal, si je ogledal okolico. Razveselil se je, ko je opazil z otočka obrise drugega otoka. Tam si je obetal boljše pogoje za življenje. Vrgel se je ponovno v morje in začel plavati proti otoku. Več ur se je boril z valovi in plavanje ga je strašno utrudilo. Ko je hotel stopiti na kopno, se je približal

ŠKRAT

Trgovca: "Veš, sin, trgovina izročim tebi, sam bom pa počival."

Sin: "No, saj si še trden. Nekaj let lahko še delaš, potem bova pa oba počivala."

Jaka: "Gospod doktor, vsaki-krat, kadar zmajem z glavo, me zaboli."

Zdravnik: "Potem pa nikar ne majajte z njo!"

Jaka: "Da, a kako naj potam- vem, ali me še boli?"

Sodnik (ženski prič): "Ali ste že kdaj imeli opravka s policijo?"

Priča: "Da, nekoč sem bil zaročen s stražnikom."

V cirkusu. — Gost: "Tako drobno je vaše telesce, pa ste krotilka zveri..."

Krotilka: "Prav v tem je skrivnost mojega uspeha. Tudi in leopardi se me ne lotijo, če- čakajo, da se zredim..."

Prijateljci. — Urša: "Jabu- vzame semo za to, ker podeduje nekoč po svoji bogati teti premoženje. Mene pa vzame Matja- zavoljo mene same."

Špela: "Kaj imaš ti sama za- nar?"

Bessemer, Pa. — Tukaj je pred kratkim nagloma umrl pri- jak Rudolf Miglič, v starosti 81 let. Podlegel je srčni hibi. Pri- kojni je bil doma iz Ribnice v Slovenjem Gradcu na Stajerskem. Bil je samski in zapustil

mogočen val in ga vrgel na stran, da se je ranil do krvi. Val odrgnjen in čisto nag je zmo- begati po otoku in iskati nekaj in vode. Našel je pač nekaj in- dov, toda vode tudi tukaj ni lo. K sreči so bile noči tople, ga vsaj ni zeblo. Tri dni je na- na roku otoka in mahal na stran, da bi ga kdo opazil. Hrnil se je s koreninami, da je za je bila neznošljiva. lakote in je ni mogel utrdeti. Tretji dan je opazil v veliki in- ljavji ladjico. Nekaj časa je mahal. Ko pa je videl, da ga opazijo, se je obupan vrgel v v- love in plaval za ladjo. Doseg- jo je, mornarji so ga potegnili iz morja in ga odložili na k- kjer leži zdaj v nekem zdrav- lišču.

"FROM MANY LANDS"

V uradu "Enakopravnosti" dobite sedaj najnovejšo knjigo odličnega ameriškega pisatelja in našega rojaka Mr. Louisa. "From Many Lands" tem delu prikazuje obraz naš- riski javnosti resničen obraz seljenstva, njegove kreposti in slabosti in njegove stečevine ustvarjanju pestrega in živ- te velike dežele. Ta knjiga sme manjkati iz katerekoli naših rojakov, iz katerekoli je izšel njen pisatelj. Nabavite jo takoj! Knjiga, ki jo krasi več di nekaj lepih in značilnih sta- stane \$3.50. — Sezite po n- "Enakopravnosti"

Oglašajte v

"Enakopravnosti"

Pogoj za srečo v zakonu je večja starost moža od žene

V ameriškem mestu Los Angelesu je dr. Paul Raheer prišel po preučevanju 10.000 primerov k zanimivi ugotovitvi o zakonskem življenju. Sloveči učenjak je med svojimi opazovanji ugotovil, da pride na 500 zakonskih zvez, sklenjenih iz ljubezni, samo 140 trajno srečnih zakonov. Po temeljitem preučevanju poedinih primerov je prišel do spoznanja, da večina iz ljubezni sklenjenih zakonov ne more biti srečna, ker zastruplja življenje zakoncev ljubosumnost. V začetku ljubosumnost obema zakoncema laska, pozneje pa postane nezno breme.

Ljubosumnost se pokaže najprej pri ženi in njena ljubezen se začne tudi prva ohlajati. Mož dalje časa prenaša sitnosti ljubosumnosti, ko pa se tega naveliča, izgubi vsak smisel za zakonsko življenje. Žene ne prenašajo tako dolgo godrnjavosti ljubosumnih mož, njihova ljubezen se kmalu ohladi. Ameriški učenjak se je zanimal za 500 iz ljubezni sklenjenih zakonov in ugotovil je, da se je polovica zakoncev ločila v prvih desetih letih zakonskega življenja. V drugem desetletju je bilo 75 ločitev.

Po učenjakovih dognanjih o sreči v zakonskem življenju ne odloča ljubezen ne gospodarske razmere, temveč zdravi živi. Noben položaj v življenju ne terja toliko potrpežljivosti, požrtvovalnosti in samozatajevanja kakor zakonsko življenje. Ker pa more imeti vse te lastnosti stalno samo človek, ki ima zdrave živce, lahko trdimo, da je srečno zakonsko življenje v prvi vrsti vprašanje živcev. Zakonci so večasih srečni, zlasti v začetku skupnega življenja, ker se drže v medsebojnem občevanju še pravil, ki so naravnost osnovna srečnega zakonskega življenja. V začetku so zakonci prijazni, pozorni in potrpežljivi, pred napakami drugega zatiskajo oči in izogibljajo se tega, da bi delali drug drugega odgovornega za vsako malenkost ali da bi se za vsako malenkost prepri-

rali. Pozneje se pa izpremenijo, vse to začno zanemarjati, v njih se zbuja hrepenenje po oblasti nad drugim, kar je začetek zakonskega pekla.

Ker je vse v življenju minljivo, je minljiva tudi ljubezen, pa naj bo še tako vroča. Navadna domišljija je govoriti o tem, da bi moglo biti trajno srečno na velikih ljubezni zgrajeno zakonsko življenje. Nasprotno bo tudi brez ljubezni srečen tisti zakon v katerem živita zakonca kot dobro vzgojena, vladna in izobražena človeka.

Velikega pomena za zakonsko življenje je vprašanje, v kakšni starosti je zakon sklenjen. Splošno se smatra, da mora biti ženin le nekaj let starejši od neveste. To naziranje vlada po vsem svetu. Dr. Raheer se je pa prepričal, da mora biti le precej starejši. Razlika v starosti enega ali dveh let ne zadošča. Najboljši je zakon, kjer je nevesta 20. ženin pa 30 let. V mlajših letih sklenjena zakonska zveza se kmalu razdere ali pa vsaj ne prinese trajne sreče.

Recimo, da vzame 24letni mladenič 20letno dekle za ženo. Čež 16 let bo ona štela 36, on pa 40 let. Moški pri 40 letih je mnogo mlajši od ženske pri 36 letih, in prav tu se začne težava. Narava je ustvarila človeka tako, da se ženska razvije prej. 17letni mladenič je še pravi otrok, medtem ko je dekle s 17 leti že dama. Če torej ženska prej dorase, tudi prej odcvete. To se lahko izravnava v zakonskem življenju z večjo starostno razliko. Če je mož 10 do 15 let starejši od žene, je zelo verjetno, da se bosta postarala približno istočasno in da postaranje enega izmed njih ne bo kalilo zakonske sreče.

Zakonske zveze med mladeniči in dekleti izpod 20 let so le redko trajno srečne. Dekle se sicer lahko omoži še mlado, toda mladenič naj se ne oženi premlad, pa naj bo še tako zaljubljen, sicer se prehitro naveliča zakonskega jarma.

Zanimivo je tudi opazovanje, kdaj so zakonci najbolj nagnjeni ločitvi ali katera je nevarna doba zakonskega življenja, ko je treba najbolj paziti na družinsko soglasje. V prvih dveh letih zakonskega življenja pride le redko do resnejših nesoglasij ali sporov. Tretje leto je že usod-

nejše, kajti ljubezen se začne ohlajati. Ta usodna doba traja do šestega leta zakonskega življenja. Potlej pa nevarnost ločitve že pojema in pričinja se doba pomirjenja. Ta traja do desetega leta. Po desetih letih otopi čustveni odnosi in počasi nastaja med zakoncema dobro tovarištvo. To je drugo razdobje zakonskega življenja, ko stopi na mesto ljubezni čar navad. Ločitve so redkejše, ljubosumnost popusti in zakonca živita že kot dobra prijatelja, ki sta navezana drug na drugega in ki priznata vse svoje napake in slabosti. To je razdobje izravnane življenja, ko čustva ne kale več zakonske sreče. Namesto ljubezni se pojavi medsebojna cevitost. Starajoči se zakonci so si dražji, kakor so si bili kdajkoli. To mirno življenje traja do pozne starosti. V tem razdobju so zakonci že povezani med seboj z vezmi, močnejšimi od vseh čustev mladosti. Ta do groba tra-

jajoča mirna ljubezen je tako vroča, da more vrtoglava mladost o nji v najboljšem primeru samo sanjati.

Henry A. Wallace

Medtem ko je pozornost javnosti osredotočena na predsedniški borbi, se primeroma malo govori o kandidatih za podpredsednika. Normalno so kandidati za podpredsedniško mesto političarji brez posebnih kvalifikacij in medli karakterji, katere se izbere bolj z namenom, da stranka dobi nekaj glasov v delu dežele, ki je važna s stališča politične strategije.

Henry A. Wallace, demokratski kandidat za podpredsednika pri letošnjih volitvah, je izjema. Ako bi se zgodilo, da bi bil poklican, da zavzame mesto v Beli hiši, ni dvoma, da bi sposobno vršil posle predsednika Zed. držav. Mnogi celo menijo, da bi gotovih ozirih prekašal

predsednika Roosevelta samega.

Wallace je bil rojen v Adair okraju v državi Iowi 7. oktobra 1888. Bil je sin Henry C. Wallace-a, urednika in lastnika široko znanega poljedelskega časopisa, "Wallace's Farmer," izhajajočega v Des Moinesu, ki je bil sam tajnik poljedelskega departamenta v Hardingovem in Coolidge-ovem kabinetu. Henry A. Wallace je leta 1910 dovršil študije na Iowa State College ter postal sourednik pri listu, ki ga je izdajal njegov oče. Leta 1924 je postal glavni urednik in je opravljal ta posel do 1933, ko ga je predsednik Roosevelt poklical v kabinet kot tajnika poljedelskega departamenta.

Oženil se je leta 1914 in ima tri otroke. Spisal je več knjig o poljedelskih vprašanjih in je morda edini politični kandidat v Ameriki, ki je kdaj napisal znanstveno delo takega kalibra kot je njegovo delo "Correlation and Machine Calculation." Odkar je postal član kabineta, je napisal šest knjig.

Wallace je nenavaden tip med kandidati za visoko politično službo v Zed. državah. Je resen znanstvenik, šarlatanstvo mu je absolutno tuje in kot človek dela skoro vtis boječnosti, toda je navzlic temu one, ki so z njim v tesni stiki, sposobni inspirirati z globoko udanostjo. Na polju živalske in rastlinske genetike je resničen veščak, zlasti pa je

podkovan v živinoreji in znanju žit. Poljedelsko ekonomijo pozna temeljito, zlasti pa poseda jasno razumevanje tega problema s stališča madnarodne trgovine. Njegova knjiga "America Must Choose" temeljito in strokovnjaško obravnava problem in zagato dežele, ki želi izvažati poljke pridelke ampak se brani uvoza industrijskih produktov.

Wallace je znan kot neutrudljiv delavec, ki se ob prostih urah največ bavi s študiranjem nekega obširnega dela o denarni teoriji.

Odkar je bil Wallace nominiran, so se razširile govorice da utegne predsednik Roosevelt v slučaju ponovne izvolitve položiti resignacijo njemu v prid. Te govorice so skoro nedvomno brez podlage, ampak ako bi se

"NAMIG" JUGOSLAVIJI

Vlada v Beogradu je dobila iz Berlina "namig," da posveti vsa pažnja poljedelstvu, industriji pa naj pusti pri miru. Jugoslovanski akonomi so vznemirjeni, pravi poročilo. Zahtevajo je menda predložila nemška gospodarska komisija, ki se mudi v Jugoslaviji. Nemci so obenem naznanili, da ako Jugoslavija hoče mesto v novi ekonomski uredbi Evropi, ki jo uvede obšče Rim-Berlin, mora Nemci priznati prednost pri nabavi vseh odvisnih pridelkov.

REŠITELJ ANGLIJE

Hugh Dowding, maršal angleške zračne sile, kateri se ima Anglija doslej zahvaliti, da ni bila še invadirana po Nemčiji.

ŠEST ČEVLJEV VISOK MLADIČ

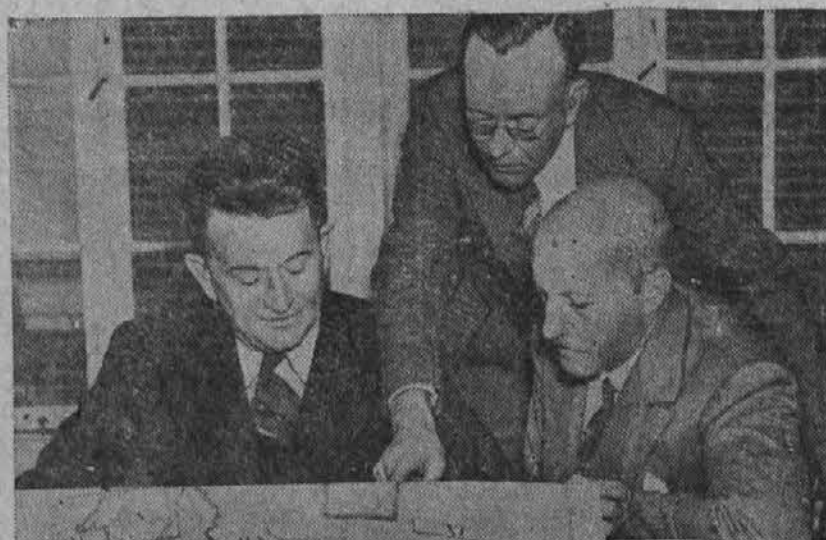
Gornja ljubka slička je bila posneta v zoološkem vrtu v San Franciscu. Na sliki je žirafa in njen mladič, ki je že šest čevljev visok.

ODGOVORNA ZA FIASKO V DAKARJU

Na sliki sta general Charles de Gaulle (na desni), voditelj čet svobodne Francije, poleg njega pa angleški general F. L. Spears, na katera valjho odgovornost za neuspeh pred Dakarjem.

ZAČASNI RAVNATELJ DRAFTA

Predsednik Roosevelt je imenoval polkovnika Levisa B. Hersheya (prvega na levi) za začasnega ravnatelja drafta.

SIGRID UNDET

Slavna norveška pisateljica in kriminalnih zakonov na Harvardu vseh učiteljev, je dobil nalog, do, Sigrid Undset bo predavala naj s sodelovanjem uradnikov dne 22. oktobra v New Yorku o "Skandinaviji in vojni."

SAM BASS WARNER

Sam Bass Warner, profesor kriminalnih zakonov na Harvardu vseh učiteljev, je dobil nalog, do, Sigrid Undset bo predavala naj s sodelovanjem uradnikov dne 22. oktobra v New Yorku o "Skandinaviji in vojni."

POZORIŠČE SMRTI DEVETIH OTROK

Na sliki vidimo delavce, ki grebejo po pogorišču, kjer je stala šola, v kateri je zgorelo devet otrok. Pogorela šola je stala v bližini Jacksona, Ky.

Mošt!

Čas je tukaj, da naročite mošt. Pričeli smo ga stiskati in vam bomo postregli, da boste zadovoljni z moštom, cenami in sodi. Se toplo priporočamo starim in novim odjemalcem za obila naročila.

ANTON KOROŠEC

6629 ST. CLAIR AVE.

V vsaki slovenski hiši s tukaj rojeno odraslo mladino bi morala biti knjiga

"From Many Lands"

Spisal LOUIS ADAMIČ

Ta najnovejša knjiga našega slavnega rojaka je zbudila občo pozornost in odlično priznanje v ameriški javnosti.

"The New York Times" piše: "S to knjigo se je Louis Adamič lotil največjega problema, pred katerim stoji Amerika... Problem, katerega je načel, je tisočkrat težji kot gradnja Boulder ali Grand Coulee jez, in v svojih končnih zapletljajih je celo težji kot so dnevi problemi, katere rešuje predsednik Roosevelt ter oni, o katerih pravi Wendell Willkie, da se jih je voljan lotiti..."

"The Philadelphia Inquirer" piše: "Redkokdaj je še Amerika čula tako prepričevalen argument za ideal edinstva — apel, ki bi zvenel tako čisto in resnično, kot nam ga nudi Louis Adamič v tej svoji najnovejši knjigi."

"The Cleveland Press" pravi: "Louis Adamič, avtor del kot 'The Native's Return' in 'My America,' je napisal važno in misel izzivajočo knjigo pod imenom 'From Many Lands.'"

Naročila za knjigo "From Many Lands" sprejema uprava "Enakopravnosti," 6231 St. Clair Ave. Vse knjige, ki jih naročite pri nas, so lastnoročno podpisane od pisatelja L. Adamiča. Cena \$3.50; po pošti 10c več.

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312